
Til: KM Styrelse (2.kt@km.dk)
Cc: Mette Buur (MEBU@bm.dk)
Fra: akl@bm.dk (akl@bm.dk)
Titel: Sv: Til høringsparterne vedr. høring over lov om ændring af lov af valg til menighedsråd (Valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer) (BM Id nr.: 341071)
E-mailtitel: Sv: Til høringsparterne vedr. høring over lov om ændring af lov af valg til menighedsråd (Valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer) (KM F2.: 275118) (BM Id nr.: 341071)
Sendt: 10-03-2023 11:24

Kære Anette

Beskæftigelsesministeriet har ikke bemærkninger til den fremsendte høring.

Venlig hilsen

Anders Levy
Chefkonsulent, Beskæftigelsesministeriets Center for Arbejdsret, Internationale forhold og Jura

Til: Landsforeningen af Menighedsråd (kontor@menighedsraad.dk), DANMARKS KIRKETJENERFORENING (formand@kirketjener.dk), DANMARKS KORDEGNEFORENING (dk@kordegn.dk), Dansk kirkemusikerforening (formand@kirkemusiker.dk), Dansk Organist og Kantor Samfund (doks@doks.dk), Forbundet af kirke- og Kirkegårdsansatte (kontor@fakk.dk), FORENINGEN AF DANSKE KIRKEGÅRDSLEDERE KLUBKONTINGENT (kontor@danskekirkegaarde.dk), Kirkekultur.nu (mail@kirkekultur.nu), Organistforeningen (kontakt@organist.org), BM Postkasse (BM@bm.dk), Fyens Stift (KMFYN@KM.DK), kmhad@km.dk (kmhad@km.dk), Helsingør Stiftsadministration (kmhel@km.dk), Københavns Stift (kmbkh@km.dk), Lolland-Falsters Stift (LFSTIFT@KM.DK), Ribe Stift (KMRIB@KM.DK), kmros@km.dk (kmros@km.dk), Viborg Stift (KMVIB@KM.DK), Aalborg Stift (KMAAL@KM.DK), Aarhus Stift (KMAAR@KM.DK), Faglig Fælles Forbund 3F (3f@3f.dk), hkstat (hkstat@hk.dk)
Cc: Anders Levy (akl@bm.dk), Mette Buur (MEBU@bm.dk)
Fra: KM Styrelse (2.kt@km.dk)
Titel: Til høringsparterne vedr. høring over lov om ændring af lov af valg til menighedsråd (Valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer) (KM F2.: 275118)
Sendt: 27-02-2023 11:36

Til høringsparterne

Se vedhæftede høring med frist den 13. marts 2023 kl. 12.

Med venlig hilsen

Anette Mia Rasmussen
Fuldmægtig

Kirkeministeriet
T: 3392 3390 / D: 3392 3948 /
Frederiksholms Kanal 21 / 1220 København K

Til Kirkeministeriet

Den 13/3-2023
Sagsnr. 2023 - 8348
Akt. nr. 2316885

**Samlet høringsvar fra stifterne vedr. ændring af lov om valg til menighedsråd
(valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer)**

Stifterne har modtaget høring over ændring af lov om valg til menighedsråd (valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer).

På vegne af samtlige stifter afgives hermed høringsvar.

Stifterne finder det positivt, at der med ændringen sker en tydeliggørelse af, hvornår en kirkefunktionær er valgbar til menighedsrådet i den menighedsrådsreds, hvor de har tjenestested.

Haderslev og Ribe stifter foreslår endvidere følgende ændring af valgloven:

Det tyske mindretal har rettet henvendelse til biskoppen over Haderslev Stift vedr. stedfortrædere til menighedsrådet i de sogne i Sønderjylland, hvor der i henhold til ansættelseslovens § 6 forefindes tyske præster for de tyske menigheder (Haderslev, Aabenraa, Tønder og Sønderborg).

Det tyske mindretal finder det uhensigtsmæssigt, at det ikke længere er muligt at vælge personlige stedfortrædere for medlemmer af menighedsrådet.

Det tyske mindretal frygter at miste væsentlig indflydelse, hvis de medlemmer, som de har fået valgt ind i menighedsrådet udtræder, og der ikke er sikkerhed for, at en evt. stedfortræder vil være fra det tyske mindretal.

Biskopperne i Haderslev og Ribe stifter er enige i dette synspunkt og tilføjer, at det af hensyn til den tyske præst ligeledes er vigtigt for dennes arbejde med og for den tyske menighed, at der sidder en repræsentant for den tyske del af menigheden i menighedsrådet.

Haderslev og Ribe stifter foreslår derfor indføjet følgende bestemmelse til lov om valg til menighedsråd.

Princippet kendes fra bekendtgørelse nr. 47 af 15/1-2019 af lov om kommuners styrelse ([Kommunestyrelsesloven \(retsinformation.dk\)](#)) § 5, stk. 3 og stk. 4, vedr. de sønderjyske kommuner, samt bekendtgørelse nr. 869 af 16/9-2005 om fremme af det tyske mindretal i Sønderjyllands repræsentation m.v. i Haderslev, Sønderborg, Tønder og Aabenraa kommuner ([Bekendtgørelse om fremme af det tyske mindretal i Sønderjyllands repræsentation m.v. i Haderslev, Sønderborg, Tønder og Aabenraa Kommuner \(retsinformation.dk\)](#)):

Forslag til ny § 5 a i lov om valg til menighedsråd:

§ 5 a. Ved valg til menighedsråd i sogne beliggende i Haderslev, Aabenraa, Sønderborg og Tønder provsti vælger det tyske mindretal en tilforordnet, som deltager i menighedsrådets møder uden stemmeret.

Stk. 2. Valget af den tilforordnede gælder for den samme periode, som de øvrige menighedsrådsmedlemmer.

Stk. 3. Den tilforordnede indtræder i menighedsrådet hvis

- Der ved valget ikke vælges en repræsentant for det tyske mindretal
- Hvis repræsentanten for det tyske mindretal udtræder i løbet af funktionsperioden.

Med venlig hilsen

Lars Chr. Kjærgaard

Stiftskontorchef

Haderslev Stift

10. marts 2023

Høring over ændring af lov om valg til menighedsråd (Valgbarhedskriterier for kirkefunktionærer)

Landsforeningen af Menighedsråd støtter, at de kriterier og den timetalsgrænse, der i dag gælder for, hvornår kirkefunktionærer er valgbar til menighedsrådet, fastholdes.

Vi har ingen bemærkninger til forslaget udformning.

Når det er sagt, ser vi fortsat frem til en egentlig ajourføring af reglerne for den nye valgform, som for første gang blev anvendt ved valget af de ca. 1650 menighedsråd i 2020.

Landsforeningen af Menighedsråds evaluering af valget er meget positiv. Valget blev – trods betydelige udfordringer på grund af coronarestriktioner – en stor succes, hvor det nu er tydeligt lokalt og for den generelle offentlighed, hvornår valget finder sted, og hvordan man som folkekirkemedlem opnår indflydelse.

Et så markant skifte fra listevalg til personvalg kan imidlertid ikke forventes at ske uden enkelte uhen-sigtsmæssigheder. Det var der, og de bør udbedres inden det næste valg i 2024. Valget afvikles i efteråret 2024, men den lokale optakt sker i foråret 2024.

Vi støtter fuldt ud hovedindholdet i det gældende regelsæt, men vi ser frem til en ajourføring af lov om valg til menighedsråd med virkning inden valget næste år.

Vi opfordrer stærkt til, at de følgende justeringer af valgformen enten indarbejdes i nærværende lovforslag eller at kirkeministeren fremsætter et nyt lovforslag, som kan træde i kraft, inden de lokale forberedelser af valget sker i foråret 2024.

Behov for ajourføring af valgreglerne inden valget i 2024:

- **Undgå dobbeltafstemninger**

Valget afgøres på en valgforsamling, men der er mulighed for at fremtvinge et traditionelt listevalg ved at indlevere en kandidatliste. Det skete i 21 sogne i 2020. Enkelte steder er det kendt på forhånd, at det vil ske.

Vi ønsker overvejet, om der kan findes en model for, at afstemningen på valgforsamlingen disse steder kan udgå, da den opleves som et uhensigtsmæssigt 'forvalg' som kan præge det egentlige valg uhensigtsmæssigt.

- **Undgå unødvendig afstemning**

Efter reglerne skal der gennemføres skriftlig afstemning på valgforsamlingen, selvom der alene er det antal kandidater, som skal vælges. Det opleves både unødvendigt og uhensigtsmæssigt.

Vi foreslår, at afstemningen på valgforsamlingen bortfalder, hvis der kun er det antal kandidater opstillet, der skal vælges.

- **Mulighed for at opstille personlige stedfortrædere**

Den nye valgform med valgforsamlinger er baseret på personvalg frem for listevalg. I nogle sogne findes stadig grupperinger baseret på fx de gamle kirkelige retninger uden, at der af den grund udløses listevalg. Men man ved, hvilken gruppe de enkelte kandidater tilhører. I disse situationer er det uhensigtsmæssigt, at den næste stedfortræder i rækkefølgen kan være fra en anden gruppe, end den hvor behovet er opstået.

Vi foreslår, at der gives mulighed for at opstille personlige stedfortrædere.

- **"Listevalg" frem for "afstemningsvalg".**

Muligheden for at fremtvinge et listevalg (svarende til kommunalvalg), hvor alle folkekirkemedlemmer får tilsendt et valgkort, bliver i loven betegnet afstemningsvalg. Valget bliver nu i 99 % af tilfældene afgjort på valgforsamlinger, hvor der også sker skriftlige afstemninger. Derfor opleves det diskvalificerende, at det efterfølgende valg betegnes afstemningsvalg.

Vi foreslår, at afstemningsvalg fremover betegnes "listevalg" som en anerkendelse af, at der også sker afstemning ved valgforsamlingerne.

- **Sognebånd skal løses tidligere for at give stemmeret**

Den nye valgform betyder, at det er meget tydeligt, hvornår valget finder sted. Ved valget i 2020 sås eksempler på en uhensigtsmæssig mobilisering af sognebåndsløsere umiddelbart op til valget. I 2020 kunne sognebånd løses frem til 15 dage før valget, for at opnå stemmeret i det sogn, hvor den søgte præst var medlem af menighedsrådet. Valget bør afgøres, at de folkekirkemedlemmer, som reelt er bosiddende eller tilknyttet det pågældende sogn.

Vi foreslår, at sognebåndsløsning skal ske længere tid før valgforsamlingen.

Landsforeningen af Menighedsråd har tidligere indgivet en liste til Kirkeministeriet med yderligere forslag til forbedringer, som forventes at kunne ske ved ændringer af cirkulærer.

Med venlig hilsen

Søren Abildgaard
Formand

Til: KM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Ministeren (MIN@KM.DK)
Titel: VS: Kommentar til ændring af lov om valg til menighedsråd
Sendt: 06-03-2023 23:12

Fra: Laura Cæcilie Engell Jessen <LCJ@km.dk>
Sendt: 3. marts 2023 12:32
Til: Ministeren <MIN@KM.DK>
Emne: Kommentar til ændring af lov om valg til menighedsråd

Kære kirkeminister Louise Schack Elholm

Forud for arbejdet med ændring af lov om valg til menighedsråd ønsker jeg at gøre opmærksom på en problematik i forhold til menighedsråd i flersognspastorater med én præst og flere menighedsråd.

Det er nemlig ikke muligt inden for den nuværende lovgivning at løse sognebånd til det andet sogn, hvis man bor i et flersognspastorat med én præst, fordi sognebåndet følger præsten. Dermed er det altså ikke muligt at stille op til menighedsrådsvalg i det andet sogn, som præsten i flersognspastoratet betjener, selv om man måtte føle sig mere knyttet til den anden kirke/menighed/sogn, fx på grund af geografisk nærhed og tradition.

En mulig løsning på det kunne være, at det blev muligt at flytte tilknytning fra én kirke til en anden inden for flersognspastoratet. For nuværende er det kun muligt inden for en kort periode efter tilflytning til sognet – hvor menighedsrådsvalg måske ikke er det første, man har i tankerne. [Jf. Bekendtgørelse af lov om valg til menighedsråd §5, stk. 6-7.](#)

I flersognspastorater, som det jeg selv er præst i, risikerer vi at miste potentielle menighedsrådsmedlemmer på den bekostning – og de er i forvejen ikke nemme at finde.

En anden løsning kunne være at kigge på, hvordan sognebåndsløsning fungerer. Det er min påstand, at sognebåndsløserne meget ofte løser sognebånd, fordi de føler sig knyttet til en kirke eller et geografisk sted, snarere end en præst. Ofte fungerer sognebåndsløsning som en sikring af retten til kirkelig betjening ved en ønsket kirke, særligt med henblik på begravelse. Det er i hvert fald tilfældet her på landet.

Jeg håber, du vil se nærmere på problemet og tage det med i arbejdet med ændring af loven om valg til menighedsråd.

Venlig hilsen
Laura Cæcilie Jessen
Sognepræst, Vestermarie-Nylarsker Pastorat
Bornholms Provsti / Københavns Stift
lcj@km.dk / 56 99 90 03

Vedhæftet er læserbrev bragt i Kristeligt Dagblad februar 2020.

Der er hul i menighedsrådsvalgloven

Cæcilie Jessen, sognepræst, Vestermarie-Nylarsker Pastorat

Hvis man er menighedsråd i et landligt, knap så tæt befolket flersognspastorat, hvor én præst betjener flere sogne, er man måske bekendt med vanskelighederne med at få nok folk til pladserne i menighedsrådet. Problemet melder sig nu igen, når der er menighedsrådsvalg i efteråret.

Skulle det ske, at man finder en villig kandidat til menighedsrådet inden for flersognspastoratet, men i det andet sogn, skal man dog ikke glæde sig for tidligt, for vedkommende kan slet ikke få lov at stille op – valgretten kan ikke flyttes til det andet sogn inden for flersognspastoratet, for der kan ikke løses sognebånd, så længe præsten er den samme.

Der er kun én mulighed for at flytte sin valgret fra ét sogn til et andet inden for et flersognspastorat med én præst: Når man flytter til sognet, kan man ifølge loven indtil fire uger efter flytningen meddele sognepræsten, at man ønsker at udøve sin valgret i nabosognet – hvilket mildest talt kræver rettidig omhu, hvis man flytter til sognet som 30-årig, og så som 50-årig bliver opfordret til at stille op til menighedsrådet.

Eller man kan selvfølgelig bare flytte – om det så blot er 500 meter hen over sognegrænsen. Så er menighedsrådet også sikker på at få et medlem, der vil det med hud og hår.

Det er et problem, og det må betegnes som et hul i loven – et hul, der er opstået mellem bekendtgørelsen om sognebåndsløsning, menighedsrådsloven og bevægelsen mod dannelse af flere og flere flersognspastorater.

For sognebåndsløsning er historisk set muligheden for at knytte sognebånd til en anden præst end den, der er kaldet til det sogn, man bor i. Men sognebåndsløsning knytter sig samtidig historisk til en tid, hvor der var én præst (eller flere) per sogn – ikke ét sogn (eller flere) per præst. Det er en tavs præmis for ordningen med sognebåndsløsning, at nabosognet har en anden præst – det er derfor, det kaldes ”sognebånd” og ikke ”præstebånd” – for det sagde jo sig selv.

Inden for flersognspastorater med én præst er det gængs praksis, at folkekirkemedlemmer kan få betjening i den kirke, de har tilknytning til, uanset bopæl – fordi præsten er den samme. Man kan altså opleve at blive døbt, konfirmeret, viet og få sine slægtninge begravet i den samme sognekirke uden problemer – men blive afvist ved døren, hvis man også ønsker at bidrage til kirkelivet i det pågældende sogn ved at tage menighedsrådsansvaret på sig.

Her kunne man indvende, at den hypotetiske vedkommende blot kunne stille op til menighedsrådsvalget i bopæls sognet for derved dog at få nogen indflydelse på det lokale kirkeliv. Men mennesker fungerer ikke lige så firkantet som love, og ligesom vi knytter os til steder og hjem, knytter vi os også til kirker – ja, kirkebygninger – selv om præsten er den samme fra sted til sted.

Der er behov for en ændring et sted, allerhelst inden det forestående menighedsrådsvalg – en ændring enten af loven om valg til menighedsrådslov eller ordningen om sognebåndsløsning – for løbet er nok kørt med hensyn til dannelsen af flersognspastorater. Der er behov for, at vi genindfører den frihed, som var intentionen bag ordningen om sognebåndsløsning: At ethvert folkekirkemedlem frit kan vælge, hvilken menighed de vil høre til i. Den frihed er noget hullet for tiden.

Cæcilie Jessen

sognepræst, Vestermarie-Nylarsker Pastorat

lcj@km.dk

tlf. 56 99 90 03

Vestermarie Kirkekontor

Vestermarievej 41

3700 Rønne